

Program wychowawczy
Przedszkola Publicznego w Rzykach
2016/2017

Zatwierdzony
na posiedzeniu Rady Pedagogicznej
w dniu 15.09.2016 r.

„Pomóżmy dzieciom, by każdy z nich stał się tym, kim stać się może”

Janusz Korczak

Program wychowawczy Przedszkola ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej uwzględnia potrzeby całej społeczności przedszkolnej; dzieci, pracowników, rodziców oraz środowiska. Integruje pracowników w realizacji celów wychowawczych, opiekuńczych, dydaktycznych.

Jest niezbędnym dokumentem kierującym procesy wychowawcze na właściwe tory, przy uwzględnieniu potrzeb, możliwości całej społeczności przedszkolnej.

Z programem wychodzimy naprzeciw problemom wychowawczym, wynikającym przede wszystkim z niewłaściwych oddziaływań w stosunku do dzieci oraz narastających konfliktów i agresji we współczesnym świecie.

Program ma również ma na celu ujednolicenie oddziaływań wychowawczych w przedszkolu i w domu, aby nasze dzieci w przyszłości tworzyły społeczeństwo tolerancyjne i empatyczne o głęboko zakorzenionych strukturach moralnych.

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009r. Nr 4, poz 17)
5. Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku podręczników (Dz. U. Nr 89. poz. 730)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach(Dz. U. z dnia 2 grudnia 2010 r. z póź. zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego opisuje proces wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz inne formy wychowania przedszkolnego w równej mierze pełnią funkcje opiekuńcze, wychowawcze i kształcące. Zapewniają dzieciom możliwość wspólnej zabawy i nauki w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do ich potrzeb rozwojowych.

Celem wychowania przedszkolnego jest:

1) wspomaganie dzieci w rozwijaniu uzdolnień oraz kształtowanie czynności intelektualnych potrzebnych im w codziennych sytuacjach i w dalszej edukacji;

2) budowanie systemu wartości, w tym wychowywanie dzieci tak, żeby lepiej orientowały się w tym, co jest dobre, a co złe;

3) kształtowanie u dzieci odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek;

4) rozwijanie umiejętności społecznych dzieci, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi;

5) stwarzanie warunków sprzyjających wspólnej i zgodnej zabawie oraz nauce dzieci o zróżnicowanych możliwościach fizycznych i intelektualnych;

6) troska o zdrowie dzieci i ich sprawność fizyczną; zachęcanie do uczestnictwa w zabawach i grach sportowych;

7) budowanie dziecięcej wiedzy o świecie społecznym, przyrodniczym i technicznym oraz rozwijanie umiejętności prezentowania swoich przemyśleń w sposób zrozumiały dla innych;

8) wprowadzenie dzieci w świat wartości estetycznych i rozwijanie umiejętności wypowiedania się poprzez muzykę, małe formy teatralne oraz sztuki plastyczne;

9) kształtowanie u dzieci poczucia przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej

i wspólnoty narodowej) oraz postawy patriotycznej;

10) zapewnienie dzieciom lepszych szans edukacyjnych poprzez wspieranie ich ciekawości, aktywności i samodzielności, a także kształtowanie tych wiadomości i umiejętności, które są ważne w edukacji szkolnej.

11) kształtowanie u dzieci umiejętności czytania i przygotowanie dzieci do nabywania umiejętności pisania;

12) przygotowanie dzieci do posługiwania się językiem obcym nowożytnym poprzez rozbudzanie ich świadomości językowej i wrażliwości kulturowej oraz budowanie pozytywnej motywacji do nauki języków obcych na dalszych etapach edukacyjnych;

13) w przedszkolach umożliwiających dzieciom należącym do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 573 oraz z 2016 r. poz. 749), podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej – przygotowanie dzieci do posługiwania się językiem mniejszości narodowej lub etnicznej lub językiem regionalnym poprzez rozbudzanie ich świadomości narodowej, etnicznej i językowej oraz budowanie pozytywnej motywacji do nauki języka mniejszości narodowej lub etnicznej lub języka regionalnego na dalszych etapach edukacyjnych.

Cele wychowania przedszkolnego osiągamy poprzez:

1. Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dziećmi i dorosłymi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.
2. Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku.
3. Wspomaganie rozwoju mowy oraz innych umiejętności komunikacyjnych dzieci.
4. Wspieranie dzieci w rozwijaniu czynności intelektualnych, które stosują w poznawaniu i rozumieniu siebie i swojego otoczenia
5. Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci.

6. Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.
7. Wychowanie przez sztukę – dziecko widzem i aktorem.
8. Wychowanie przez sztukę – muzyka: różne formy aktywności muzyczno-ruchowej (śpiew, gra, taniec).
9. Wychowanie przez sztukę – różne formy plastyczne.
10. Wspomaganie rozwoju intelektualnego dzieci poprzez zabawy konstrukcyjne, budzenie zainteresowań technicznych.
11. Pomaganie dzieciom w rozumieniu istoty zjawisk atmosferycznych i w unikaniu zagrożeń.
12. Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt.
13. Wspomaganie rozwoju intelektualnego dzieci wraz z edukacją matematyczną.
14. Tworzenie warunków do doświadczeń językowych i komunikacyjnych w zakresie reprezentatywnej i komunikatywnej funkcji języka (ze szczególnym uwzględnieniem nabywania umiejętności czytania).
15. Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne.
16. Przygotowanie dzieci do posługiwania się językiem obcym nowożytnym.
17. Przygotowanie do posługiwania się językiem mniejszości narodowej lub etnicznej lub językiem regionalnym dzieci należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, w tym z uwzględnieniem potrzeb dzieci niesłyszących posługujących się językiem migowym.

CELE PROGRAMU

Cele główne:

1. Nabywanie umiejętności rozumienia siebie i innych, oraz radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
2. Zapoznanie dzieci z regułami życia w grupie, wdrażanie do samodzielności i umiejętności współżycia i współdziałania z innymi.

3. Zapoznanie dzieci z prawami i obowiązkami, światem wartości moralnych oraz koniecznością ponoszenia konsekwencji swoich czynów.

4. Wyposażenie dzieci w umiejętności pozwalające na ocenę sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu dziecka.

Cele szczegółowe:

- ✓ Nabywanie umiejętności społecznych oraz podporządkowania się ustalonym zasadom i regułom.
- ✓ Ukształtowanie wrażliwości moralnej właściwych postaw moralnych.
- ✓ Zaciśnięcie więzi z najbliższym otoczeniem społecznym.
- ✓ Rozumienie potrzeby poszanowania drugiego człowieka, jego odmienności i indywidualności.
- ✓ Ukształtowanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych.
- ✓ Uświadomienie konieczności ponoszenia konsekwencji swoich czynów.
- ✓ Rozumienie potrzeby przestrzegania zasad bezpieczeństwa w życiu przedszkola i środowiska.
- ✓ Nabywanie umiejętności dbania o dobre samopoczucie i zdrowie swoje i innych.

Cele wychowania przedszkolnego, w myśl obowiązującej podstawy prawnej, opierają się między innymi na:

- ❖ *monitorowaniu i stymulowaniu u dzieci rozwoju fizycznego, intelektualnego, emocjonalnego i społecznego;*
- ❖ *kształtowaniu postaw moralnych, poczucia sensu i wartości życia, tożsamości narodowej, wartości uniwersalnych i uczeniu rozróżniania dobra od zła;*
- ❖ *propagowaniu wzorców, norm i zachowań społecznie akceptowalnych;*
- ❖ *pomocy w rozwiązywaniu problemów rozwojowych w taki sposób, aby dzieci nie odczuwały przykrości z powodu swoich słabych stron;*
- ❖ *przeciwdziałaniu zagrożeniom dla zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci;*
- ❖ *podejmowaniu współpracy z rodziną w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych*

Celem programu jest świadome wprowadzanie dziecka w system pożądaných zachowań, zapewnienie warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego wychowanka, poprawa jakości pracy wychowawczej, uwzględnienie potrzeb społeczności przedszkolnej: dzieci, rodziców, środowiska oraz pracowników. Program zawiera cele, które ukierunkowują działalność nauczyciela oraz wspomagają kształtowanie prawidłowych postaw funkcjonowania dzieci w grupie w oparciu o wzmocnienia pozytywne.

Program wychowawczy jest zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego i zawarty jest w następujących obszarach:

- **Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych,**
- **Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku,**
- **Wspomaganie rozwoju mowy dzieci,**
- **Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci,**
- **Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych,**
- **Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt,**
- **Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne.**

ZADANIA GŁÓWNE PROGRAMU

I. Bądź kulturalny i koleżeński.

II. Kontroluj swoje zachowanie.

III. Dbaj o swoje bezpieczeństwo i zdrowie.

IV. Poznaj swoje tradycje rodzinne, regionalne i narodowe.

I. Bądź kulturalny i koleżeński

1. Używanie form grzecznościowych "proszę", "przepraszam", "dziękuję".
2. Okazywanie szacunku dorosłym.
3. Kulturalne zachowanie się w trakcie powitań i pożegnań.
4. Słuchanie innych gdy mówią, dzielenie się wrażeniami kiedy inni słuchają.
5. Utrwalenie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych.

6. Przyzwyczajanie do przestrzegania zasad dotyczących utrzymania porządku w przedszkolu i jego najbliższym otoczeniu.
7. Wdrażanie do zgodnej zabawy z kolegami, nie wyrządzanie nikomu krzywdy.
8. Umiejętność dzielenia się z innymi.
9. Okazywanie pomocy dzieciom słabszym, młodszym i mniej sprawnym.

II. Kontroluj swoje zachowanie

1. Umiejętność porozumiewania się umiarkowanym głosem.
2. Przestrzeganie określonych norm i reguł życia w grupie, zasady bezpieczeństwa.
3. Właściwe zachowania się dzieci w stosunku do innych (nie stosuj obraźliwych słów).
4. Rozumienie konsekwencji kłamstwa wobec siebie i innych.
5. Umiejętność właściwego przyjmowania pochwał i krytyki.
6. Umiejętność wyrażania swoich uczuć w sposób zrozumiały dla innych.

III. Dbaj o swoje bezpieczeństwo i zdrowie

1. Zaznajomienie dzieci z zasadami warunkującymi bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu, na spacerach i wycieczkach (np. zasady ruchu drogowego).
2. Umiejętność unikania zagrożeń i radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
3. Znajomość profilaktyki prozdrowotnej.
4. Systematyczne mobilizowanie dzieci do stosowania zabiegów higienicznych.
5. Rozumienie potrzeby wizyt kontrolnych u lekarza: pediatry, stomatologa.

IV. Poznaj swoje tradycje rodzinne, regionalne i narodowe

1. Wzbogacanie wiedzy poprzez przekazywanie ciekawostek i interesujących historii, legend związanych z tradycjami rodzinnymi i regionalnymi.
2. Wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział rodziców i dziadków w uroczystościach przedszkolnych i środowiskowych.
3. Poznawanie pracy zawodowej rodziców i dziadków, oraz zawodów ważnych dla społeczeństwa: strażak, policjant, lekarz, nauczyciel.
4. Uświadamianie dzieciom ich przynależności narodowej, jesteśmy Polakami, mówimy po polsku.

Spodziewane efekty:

- Ukształtowanie pokolenia empatycznego, wrażliwego na potrzeby i krzywdę innych.
- Dzieci rozumieją potrzebę poszanowania cudzej własności.
- Znają i cenią wartości moralne.
- Rozumieją konsekwencje kłamstwa wobec siebie i innych.
- Znają swoje prawa i obowiązki.
- Posiadają umiejętność współżycia w społeczeństwie, zgodnie z przyjętymi normami.
- Zawierane są przyjaźnie przedszkolne.
- Dzieci są tolerancyjne, szanują odmienność i indywidualność innych ludzi.
- Znają dobre maniery i stosują je w życiu codziennym.
- Posiadają umiejętność ponoszenia konsekwencji swoich czynów.
- Rozumieją potrzebę stosowania się do zasad bezpieczeństwa.
- Znają podstawy bezpiecznego i zdrowego stylu życia i się do nich dostosowują.

Dziecięcy kodeks zachowań przedszkolaków.

CHCEMY	NIE MOŻEMY
<ul style="list-style-type: none"> · Szanować kolegów · Być kochanymi i umieć kochać · Pomagać sobie wzajemnie · Być uprzejmi i uczciwi · Bawić się zgodnie · Szanować własność innych · Pytać o zgodę dorosłych i kolegów · Słuchać poleceń dorosłych · Dbać o zabawki · Dbać o czystość i porządek · Szanować pracę innych · Okazywać, co myślimy i czujemy · Bawić się bezpiecznie · Zdrowo się odżywiać 	<ul style="list-style-type: none"> · Bić, popychać, wyrządzać krzywdy innym · Przezywać innych · Wyśmiewać się z innych · Przeszkadzać innym w zabawie i pracy · Niszczyć pracę innych · Zabierać cudzej własności bez pytania · Oszukiwać · Krzyczeć, hałasować · Niszczyć zabawek i innych przedmiotów w przedszkolu · Mówić niestosownych słów

Kodeks rodzica

OCZEKUJEMY OD NAUCZYCIELI	DOŁOŻYMY STARAŃ W:
<ul style="list-style-type: none"> - Dostarczenia nam informacji na temat zachowania mojego dziecka, jego osiągnięć i niepowodzeń - Udzielenia nam rad i wskazówek koniecznych do pracy z dzieckiem w domu, jeżeli zaistnieje taka potrzeba - Umożliwienie nam częstych kontaktów z nauczycielami dziecka - Znalezienia wspólnych środków zaradczych i poczynienie wspólnych ustaleń, gdy wystąpią problemy z naszym dzieckiem - Zapoznania nas z normami i zasadami panującymi w grupie oraz środkami ich respektowania - Podmiotowego traktowania naszego dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> - Przestrzeganiu zapisów statutowych przedszkola - Interesowaniu się osiągnięciami i niepowodzeniami dziecka, wspomaganiu dziecka w razie niepowodzeń - Informowaniu nauczyciela o zmianach w zachowaniu dziecka pozytywnych jak i negatywnych - Zapoznawaniu się z treścią ogłoszeń zamieszczanych w „Kącikach dla rodziców” - Angażowaniu się w prace społeczne na rzecz przedszkola, grupy - Przyprawdzaniu i obieraniu dziecka w określonych godzinach, tylko przez osoby pełnoletnie - Respektowaniu uchwał podjętych przez Radę Rodziców, Radę Pedagogiczną

PRAWA I OBOWIĄZKI DZIECKA

Dziecko w przedszkolu ma wszystkie prawa wynikające z Konwencji o Prawach Dziecka w tym:

- Prawidłowo zorganizowanego procesu opiekuńczo-wychowawczo-dydaktycznego zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej.
- Poszanowania wszystkich jego potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania.
- Ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej bądź psychicznej.
- Wyrażania swoich uczuć i myśli.
- Umożliwienie zdobywania nauki przez zabawę z uwzględnieniem indywidualnych możliwości.
- Opieki i ochrony.

Dziecko w przedszkolu ma zagwarantowane prawo do:

- Poszanowania własnej godności i prawo do nietykalności.
- Posiadania własnego zdania i możliwości wyrażania go.
- Proszenia o to czego chce, ale nie wymagania tego.
- Popelniania błędów i możliwości naprawiania ich.
- Akceptacji takim, jakim ono jest.
- Przebywania w warunkach sprzyjających jego rozwojowi.
- Indywidualnego tempa procesu rozwojowego.
- Przebywania w warunkach zapewniających bezpieczeństwo, ochronę, zdrowie.
- Korzystania z dóbr kulturalnych.
- Poszanowania własności.
- Znajomości swoich praw i korzystania z nich.
- Ciszy, spokoju i samotności, gdy tego potrzebuje.
- Korzystania z kontaktów interpersonalnych z dziećmi i dorosłymi.
- Kształtowania prawidłowych kontaktów społecznych.
- Bawienia się i wybierania towarzyszy zabaw.
- Przebywania wśród osób odpowiedzialnych i zaangażowanych, do których może się zwrócić.
- Pomocy nauczyciela w sytuacjach trudnych dla niego.
- Zdobywania wiedzy i umiejętności, badania i eksperymentowania.

- Podejmowania decyzji (ograniczonego względami bezpieczeństwa) i ponoszenia ich konsekwencji.
- Uczestniczenia we wszystkich formach aktywności.
- Snu i wypoczynku, jeśli tego potrzebuje.
- Jedzenia i picia, gdy jest głodne i spragnione.
- Regulowania własnych potrzeb.
- Ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej lub psychicznej.

Dziecko w przedszkolu ma obowiązek, w trosce o bezpieczeństwo własne i kolegów przestrzegać wszelkich umów zawartych z nauczycielką, a w szczególności:

- ✓ Nie oddalać się od grupy bez wiedzy nauczycieli.
- ✓ Sygnalizować złe samopoczucie i potrzeby fizjologiczne oraz zgłaszać wszelkie przykre wypadki, uszkodzenia itp. związane ze zdrowiem dzieci.
- ✓ Dbać o sprzęt i zabawki znajdujące się w przedszkolu.
- ✓ Dbać o estetykę i czystość pomieszczeń, w których przebywa.
- ✓ Przejawiać właściwy stosunek do rówieśników, osób starszych, wynikający z postaw respektowania podstawowych norm społecznych i etycznych.

METODY, FORMY I ŚRODKI REALIZACJ PROGRAMU

Treści edukacji społeczno - moralnej w przedszkolu powinny być wprowadzone w zabawie i poprzez zabawę. Ukazują zjawiska w nowych barwach, budzą uczucia, zachęcają do działania, pobudzają wyobraźnię. Dużą rolę w procesie edukacji przedszkolnej odgrywają metody aktywizujące. Oryginalność programu: nauka prawidłowego wychowywania przez konkretne metody.

Metody postępowania zawarte w programie:

1. Zasady i normy nadają życiu czytelną strukturę, budowanie granic (czytelność granic).
2. Nauka metody pomagania dziecku aby radziło sobie z uczuciami. Podział uczuć na pozytywne i negatywne.
3. Zachęcanie dziecka do współpracy. Nauka metody postępowania etapowego.

4. Wskazywanie pomocnej metody postępowania w przypadku błędnej decyzji podjętej przez dziecko.
5. Rozwiązywanie problemów i konfliktów – metoda bez porażek (metoda 6-u kroków)
6. Stosowanie pochwał: metoda pomocna w zachęcaniu dziecka do samodzielności.

Dla potrzeb programu podział **metod** jest następujący:

METODY PODAJĄCE (przyswajanie):

- wyjaśnienie
- bajka
- opowiadanie
- pogadanka
- opis
- instruktaż
- własny przykład

METODY PROBLEMOWE (odkrywanie) :

- zabawy interakcyjne
- zabawy integracyjne
- zabawy przeciwko agresji
- metoda sytuacyjna
- dyskusje
- negocjacje (kompromis)
- rozwiązywanie zadań według własnego pomysłu

METODY EKSPONUJĄCE (przeżywanie):

- spacer
- inscenizacje
- elementy dramy
- relaksacja
- formy teatralne

METODY PRAKTYCZNE (działanie):

- metoda ćwiczeniowa
- metoda zadaniowa
- zajęcia praktyczne
- zajęcia plastyczne
- Pedagogika Zabawy

FORMY PRACY:

- ✓ indywidualna
- ✓ zespołowa
- ✓ zbiorowa

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- rekwizyty teatralne
- zbiór kaset i płyt CD
- literatura (bajki, bajki terapeutyczne, opowiadania, wiersze, inscenizacje)
- literatura fachowa (zbiory zabaw psychologicznych, interakcyjnych, integracyjnych, przeciwko agresji oraz pedagogika zabawy).
- filmy
- plansze